

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH040003
NAZWA OBSZARU Solecka Dolina Wisły

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH040003	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Solecka Dolina Wisły

1.4. Data opracowania 2002-10	1.5. Data aktualizacji 2024-03
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres: Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail: kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2007-08
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2009-02
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2022-02
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MKiŚ z dn. 19 października 2021 r. w spr. soo Solecka Dolina Wisły (PLH040003)

2. POŁOŻENIE OBSZARU

[Powrót](#)

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

Długość geograficzna
18.2796

Szerokość geograficzna
53.2462

2.2. Powierzchnia [ha]:

7030.08

2.3. Obszar morski [%]

0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2

Nazwa regionu

PL61	Kujawsko-Pomorskie
------	--------------------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

[Powrót](#)

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
3150			171.19		M	A	C	C	A
3270			21.09		P	C	C	C	C
6430			6.54		M	C	C	C	C
6510			455.8		M	B	C	C	C
9170			37.17		M	D			
91E0			535.48		M	C	C	C	C
91F0			268.05		M	A	C	C	A
9110			0.7		M	D			

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy

92I43IEWG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki					Populacja na obszarze						Ocena obszaru			
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
P	1617	Angelica palustris			p				P	DD	D			
F	1130	Aspius aspius			p				C	DD	C	C	C	C
M	1308	Barbastella barbastellus			c				P	DD	D			
A	1188	Bombina bombina			p				R	DD	C	B	C	C
M	1337	Castor fiber			p	25	45	p	C	M	C	B	C	B
F	1149	Cobitis taenia			p				C	DD	C	C	C	C
F	1099	Lampetra fluviatilis			c				R	DD	C	C	C	C
M	1355	Lutra lutra			p				P	DD	C	C	C	C
I	1060	Lycaena dispar			p				P	DD	D			
F	1145	Misgurnus fossilis			r				V	DD	D			
I	1084	Osmoderma eremita			p				R	DD	C	C	C	C
P	1477	Pulsatilla patens			p				P	DD	D			
F	5339	Rhodeus amarus			p				C	DD	C	C	C	C
F	6144	Romanogobio albipinnatus			c				P	DD	D			
F	1106	Salmo salar			c				R	DD	C	C	C	C
P	1437	Thesium ebracteatum			p				P	DD	D			

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N21	1.44
N23	0.19
N10	8.87
N06	30.74
N16	11.04
N17	0.3
N19	1.06
N12	46.37
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Położenie obszaru wg regionalizacji fizycznogeograficznej Kondrackiego (2000) na terenie prowincji: Niż Środkowoeuropejski (31), podprowincji: Pojezierza Południowobałtyckie (314-315), makroregionów: Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka (315.3) i Dolina Dolnej Wisły, mezoregionów: Kotlina Toruńska (315.34), Dolina Fordońska (314.83), Kotlina Grudziądzka (314.82) i Pojezierze Chełmińskie (315.11).

Położenie obszaru wg regionalizacji geobotanicznej (Matuszkiewicz 2008): E. Dział Mazowiecko-Poleski, E. Poddział Mazowiecki, E.1. Kraina Chełmińsko-Dobrzyńska, E.1.1. Okręg Wysoczyzny Świeckiej, E.1.1.b Podokręg Świecki, E.1.1.e Podokręg Pruszczański, E.1.1.f Podokręg Fordoński; E.1.2. Okręg Doliny Dolnej Wisły, E.1.2.e Podokręg Doliny Wisły "Fordon - Grudziądz", E.1.2.f Podokręg Dąbrowskochełmiński; E.1.6. Okręg Nadwiślański Włocławsko-Bydgoski, E.1.6.b Podokręg Toruński, E.1.6.c Podokręg Doliny Wisły "Włocławek - Fordon".

Procesy geomorfologiczne, geologiczne i glebotwórcze zachodzące w obszarze są ściśle związane z rzeką Wisłą. Na terenie wysoczyzny morenowej występują zasobne gliny morenowe, podlegające procesom brunatnienia. Tworzą się w ten sposób gleby brunatne. W obrębie doliny rzecznej podstawowym czynnikiem glebotwórczym jest proces aluwialny, zachodzący obecnie przede wszystkim w obrębie międzywala. Podstawowym typem gleb są mady rzeczne. Jednym z najbardziej charakterystycznych elementów pradoliny Wisły są terasy zalewowe, związane z sezonowymi wezbrzeniami wody. Geneza przełomowego odcinka doliny rzeki Wisły (poniżej Fordonu w Bydgoszczy) związana jest z rozwojem systemu odwodnieniowego w okolicy Bydgoszczy na przełomie górnego plenivistulianu i późnego glaciału. Podczas ostatniego zlodowacenia, u jego schyłku, gdy czoło lodowca znajdowało się na północnych terenach Polski, wody roztopowe spływające z północy dolinami sandrowymi dzisiejszych rzek, w tym Wisły, mieszały się z wodami płynącymi z południa tworząc ogromny nurt Prawisły. Powstała w ten sposób Prawisła wyżłobiła pradolinę o szerokości wielu kilometrów. Przełom dolnej Wisły polegał na znalezieniu przez wody parzeczki nowego, krótszego odpływu, co wiązało się z przerwaniem przepływu na zachód w łączności z systemem rzeczny Odry na rzecz wykorzystania rynn lodowcowej w obniżeniu dolnego Powiśla. Powstanie doliny dolnej Wisły i skierowanie tam wód pradolinnych nastąpiło w trzyetapowym procesie, obejmującym fazy: proglacialną, przejściową i bałtycką (na podst. Augutowski 1982).

Obszar Natura 2000 Solecka Dolina Wisły obejmuje odcinek Wisły o długości 49 km, położony pomiędzy Solcem Kujawskim (762 km biegu rzeki), a Świeciem (811 km biegu rzeki). Rzeką na tym odcinku ma charakter silnie uregulowanej rzeki nizinnej. Spadek lustra wody Wisły dolnej jest niewielki i wynosi ok. 0,20 ‰, przy prędkości przepływu rzędu 0,3 - 0,9 m s⁻¹ (Głogowska 2000). Reżim hydrologiczny Wisły jest determinowany przez spływ z górnych odcinków rzeki (Głogowska 2000) i modyfikowany przez hydroelektrownię we Włocławku (Babiński 1986). Na obraz i biologiczne funkcjonowanie analizowanego odcinka rzeki największy wpływ ma funkcjonująca od drugiej połowy XIX w. (Makowski 1998) zabudowa hydrotechniczna. Na całym odcinku koryta rzeki występują częściowe tamy poprzeczne (ostrog). Badania monitoringowe (WIOŚ 2011) wskazują na dobry potencjał ekologiczny wód Wisły. Z biegiem rzeki, wartości średnioroczne analizowanych wskaźników fizykochemicznych wykazują zmniejszenie stężeń (z wyjątkiem związków rozpuszczonych). Zgodnie z przedstawionymi informacjami (WIOŚ 2011) źródła zanieczyszczeń oraz dopływy spływające z terenu województwa kujawsko-pomorskiego nie wykazywały

wyraźnego, negatywnego oddziaływania na ekosystem rzeki. Wstęp do przełomu dolnej Wisły stanowi tzw. kolano Wisły pod Bydgoszczą, gdzie rzeka osiąga swą kulminację zachodnią, zawracając następnie swój bieg (z kierunku zachodniego) na północny-wschód i wpływając do wąskiej doliny, ograniczonej zboczami o wysokości względnej ok. 60 m. Szerokość doliny Wisły na tym odcinku zwęża się od ok. 4 km (Fordon w Bydgoszczy) do ok. 2,5 km na wysokości miejscowości Jaruzyn (co jest najmniejszą szerokością doliny w niżowym odcinku Wisły), następnie znów rozszerzając się do 4 km u nasady Basenu Unisławskiego. Krajobraz na terenie obszaru Natura 2000 jest również ściśle związany z rzeką Wisłą, stanowiącą jeden z jego podstawowych elementów. Również dolina Wisły (wraz z terenami zalewowymi i terasami) oraz teren pradolinny stanowią istotny element funkcjonującego krajobrazu. Podstawowymi przekształceniami naturalnych walorów krajobrazowych są prowadzone działania z zakresu ochrony przeciwpowodziowej, w tym funkcjonujące wały przeciwpowodziowe. Wisła na odcinku włączonym w granice obszaru Natura 2000 przepływa przez największe miasto regionu – Bydgoszcz. Pod Bydgoszczą zlokalizowany jest przełom dolnej Wisły - Fordoński Przełom Wisły zwany także Przełomem Doliny Wisły lub Bramą Fordońską. Dolina Wisły obramowana jest przez strome i pocięte gęsto siecią dolinek denudacyjnych zbocza: Zbocze Mariańskie – po stronie wschodniej, wznoszące się 55-58 m nad poziom rzeki oraz Zbocze Fordońskie – po stronie zachodniej, wznoszące się 67-68 m nad poziom Wisły. Cały ten obszar stanowi terasę zalewową, której granicę częściowo wyznacza wał przeciwpowodziowy, a częściowo skarpa Doliny Wisły. Nieco wyniesione i okresowo zalewane są tereny nadbrzeżne z dawnymi wyspami (kępami), połączonymi już ze stałym łądem przez groble wybudowane w XIX wieku i zasypane osadami. Stają się one wyspami podczas wezbrań. Tereny niegdysiejszych koryt bocznych rzeki zostały przegrodzone systemem przetamowań wybudowanych w ramach regulacji rzeki w XIX wieku. Uległy one częściowemu załadowieniu i obecnie w ich miejscach występują ciągi starorzeczy. Starorzecza w większości przypadków nie posiadają stałego połączenia z korytem rzeki i łączą się z nim jedynie w okresach wezbrań. Odcinek Wisły objęty granicami ostoi wyróżnia się na tle odcinków sąsiadujących znaczną ilością zachowanych w dobrym stanie starorzeczy i powiązanych z nimi siedlisk nadbrzeżnych.

Inne formy ochrony przyrody: rezerwat przyrody "Łęgi na Ostrowiu Panieńskim", rezerwat przyrody "Ostrów Panieński", rezerwat przyrody "Wielka Kępa", rezerwat przyrody "Las Mariański", Chełmiński Park Krajobrazowy, Nadwiślański Park Krajobrazowy, Obszar Chronionego Krajobrazu Strefy Krawędziowej Kotliny Toruńskiej, obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Dolnej Wisły PLB040003. Ponadto obszar powiązany jest funkcjonalnie z innymi obszarami Natura 2000 wyznaczonymi na rzece Wiśle, w tym Dybowską Doliną Wisły PLH040011, Włocławską Doliną Wisły PLH040039 oraz Solecką Doliną Wisły PLH040003.

4.2. Jakość i znaczenie

Obszar ma znaczenie przede wszystkim dla ochrony mozaiki siedlisk nadrzecznych, charakterystycznych dla doliny dużej rzeki nizinnej oraz fauny związanej z rzeką i środowiskami dna jej doliny. Obszar stanowi cenny zasób zróżnicowanych siedlisk dla gatunków zwierząt rzadkich i objętych ochroną gatunkową związanych ze środowiskiem wodnym. Występują tu liczne i zróżnicowane siedliska przyrodnicze wymienione w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej, a także gatunki roślin i zwierząt wymienione w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej. Ponadto stwierdzono obecność populacji rozrodczych i migrujących gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej.

Rzeka Wisła i związane z nią obszary Natura 2000, w tym Solecka Dolina Wisły PLH040003 pełnią istotną rolę korytarza ekologicznego (Gacka-Grzesikiewicz E. [red.]. 1995), wykorzystywanego przez organizmy wodne (w tym ryby i minogi) oraz inne gatunki, w szczególności ptaki (dla ochrony których wyznaczono obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Dolnej Wisły PLB040003). Obszar ten został również włączony w granice korytarza ekologicznego o znaczeniu ponadlokalnym (wyznaczonych przez Zakład Badań Ssaków PAN), wykorzystywanych przez duże ssaki: Dolina Dolnej Wisły.

Ostoja pełni funkcję istotnego korytarza ekologicznego dla dwuśrodowiskowych gatunków ichtiofauny, w tym wymienionych w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej: łososia atlantyckiego *Salmo salar* i minoga rzecznej *Lampetra fluviatilis*. Znaczenie ostoi, jako korytarza ekologicznego jest duże dla wszystkich występujących w rzece gatunków ryb.

Dolna Wisła w ujęciu ogólnym opisywana jest jako rzeka, która mimo przekształceń na wielu fragmentach wyróżnia się, dobrym stanem zachowania warunków naturalnych, przekładających się na bogactwo ichtiofauny. Wiele procesów charakterystycznych dla rzek zachodzi tu w sposób bliski naturalnemu lub nieznacznie zmieniony. Ostoja stanowi istotny obszar występowania populacji rozrodczych gatunków ichtiofauny wymienionych w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej związanych z siedliskami charakterystycznymi dla dużej rzeki nizinnej: bolenia *Aspius aspius*, różanki *Rhodeus sericeus amarus* oraz

kozy *Cobitis taenia*. Różnorodność środowisk koryta głównego rzeki oraz systemów starorzeczy stwarza dogodne warunki dla występowania stabilnych populacji tych gatunków. System drobnych zbiorników wodnych i cieków dna doliny stwarza warunki występowania populacji piskorza *Misgurnus fossilis*. Gatunek ten notowany był na starorzeczach dolnej Wisły w połowach prowadzonych do celów naukowych (Wiśniewolski i in. 2001, Płachocki D. - dane niepublikowane).

Zbliżony do naturalnego charakter siedlisk rzecznych oraz przede wszystkim otwartość korytarza ekologicznego dolnej Wisły ma duże znaczenie dla szeregu ważnych gatunków ryb niewymienionych w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej w tym przede wszystkim dla gatunków wędrownych i półwędrownych oraz gatunków typowo rzecznych. Przede wszystkim wymienić należy takie gatunki jak: troć wędrowna *Salmo trutta m. trutta*, certa *Vimba vimba*, brzana *Barbus barbus*, sapa *Ballerus sapa* oraz miętus *Lota lota*. Wymienione gatunki notowane są na dolnej Wiśle, w połowach do celów naukowych (jako gat. nieliczne) (Płachocki D. dane niepublikowane).

Gatunki zwierząt występujące w obszarze:

1084 Pachnica dębowa *Osmoderma eremita* - populacja rozrodcza

Populacja: ocena C.

Gatunek znany z dwóch stanowisk w granicach ostoi. Jedno stanowisko zlokalizowane jest w granicach rezerwatu przyrody Wielka Kępa Ostromecka, drugie w lasach porastających zbocza doliny Wisły w okolicach m. Mała Kępa. Stanowisko w granicach rezerwatu jest prawdopodobnie stale zasiedlone (Paszek i in. 2009). Występowanie gatunku na stanowisku zlokalizowanym w pobliżu m. Mała Kępa nie zostało potwierdzone w ramach przeprowadzonych badań terenowych - nie stwierdzono obecności stadiów preimaginalnych, postaci dorosłych czy śladów żerowania (koprolitów) gatunku. Poza granicami ostoi na terenach sąsiadującej z doliną wysoczyzny znane są kolejne stanowiska (m.in. W okolicach m. Dąbrowy Chełmińskiej).

Brak danych pozwalających na precyzyjne określenie liczebności w obszarze. Kategoria liczebności: rzadkie; Wielkość populacji w stosunku do populacji krajowej: $2\% \geq p > 0\%$.

Stan zachowania: ocena C.

Obszar obejmuje dno doliny rzecznej z potencjalnymi siedliskami gatunku.

Stopień zachowania cech siedliska gatunku III, przy możliwości odtworzenia II.

Izolacja: ocena C.

Populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania gatunku.

Ocena ogólna C:

1099 Minóg rzeczny *Lampetra fluviatilis*

Populacja: C

Obszar ma znaczenie tranzytowe - dolna Wisła stanowi korytarz migracyjny łączący środowiska morskie z obszarami rozrodczymi w górnych partiach dopływów Wisły.

Brak precyzyjnych danych dot. liczebności; kategoria liczebności: rzadkie.

Wielkość populacji migrującej w stosunku do populacji krajowej: $2\% \geq p > 0$ Wielkość populacji oszacowano w oparciu o informacje na temat obserwacji migracji gatunku na piętrzeniach na dopływach Wisły (na rzece Drwęcy w m. Lubicz) w odniesieniu do danych literaturowych na temat ichtiofauny dolnej Wisły (Wiśniewolski i in. 2001, Kakareko i in. 2009) oraz stanu populacji gatunku w Polsce (Brylińska [red.] 2000, Głowacińskiego [red.] 2001, Witkowski i in. 2009, Witkowski 2010). Drożność ekologiczna dolnej Wisły ma duże znaczenie dla zapewnienia ochrony gatunku i funkcjonowania sieci Natura 2000.

Stan zachowania: ocena C.

Populacja częściowo odcięta niedrożnymi barierami ekologicznymi (zlokalizowanymi poza granicami ostoi) od historycznych i potencjalnych tarlisk zlokalizowanych w dopływach Wisły.

Izolacja: ocena C.

Populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania gatunku.

ocena ogólna C

1106 Łosoś atlantycki *Salmo salar*

Populacja: C

Obszar ma znaczenie tranzytowe - dolna Wisła stanowi korytarz migracyjny łączący środowiska morskie z obszarami rozrodczymi w dopływach Wisły.

Brak precyzyjnych danych dotyczących liczebności. Kategoria liczebności: rzadkie. Wielkość populacji migrującej w stosunku do populacji krajowej: $2\% \geq p > 0\%$. Wielkość populacji oszacowano w oparciu o informacje na temat obserwacji migracji gatunku na piętrzeniach na dopływach Wisły (Lubicz na rzece Drwęcy) w odniesieniu do danych literaturowych na temat ichtiofauny dolnej Wisły (Wiśniewolski i in. 2001, Kakareko i in. 2009) oraz stanu populacji gatunku w Polsce (Brylińska [red.] 2000, Głowacińskiego [red.] 2001, Witkowski i in. 2009). Obszar ma duże znaczenie, jako szlak migracji gatunku. Drożność ekologiczna dolnej Wisły ma duże znaczenie dla zapewnienia ochrony gatunku i funkcjonowania sieci Natura 2000.

Stan zachowania: ocena C.

Populacja częściowo odcięta niedrożnymi barierami ekologicznymi (zlokalizowanymi poza granicami ostoi) od historycznych i potencjalnych tarlisk zlokalizowanych w dopływach Wisły.

Izolacja: ocena C.

Populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania gatunku. Wskazać należy na przywiązanie gatunku do rzek macierzystych i przypisanie populacji do zlewni (odrębność populacji Wiślanej).

ocena ogólna C

1130 Boleń *Aspius aspius* - populacja rozrodcza

Populacja: ocena C.

Gatunek rozpowszechniony, jednak występujący nielicznie na całym odcinku Wisły w granicach ostoi. Związany ze środowiskami koryta rzeki oraz strefą przybrzeżną i w mniejszym stopniu starorzeczami połączonymi z korytem (os. juv.).

Brak danych pozwalających na precyzyjne określenie liczebności w obszarze - kategoria liczebności: rzadkie. Wielkość populacji w stosunku do populacji krajowej: $2\% \geq p > 0\%$. Wielkość populacji oszacowano w oparciu o informacje na temat udziału gatunku w zespole ryb obliczonego na podstawie połowów badawczych (Wiśniewolski i in. 2001, Kakareko i in. 2009) oraz wyników połowów do celów naukowych przeprowadzonych w granicach ostoi w latach wcześniejszych (Płachocki D. – dane niepublikowane), w odniesieniu do danych literaturowych na temat ichtiofauny dolnej Wisły (Wiśniewolski i in. 2001, Kakareko i in. 2009) oraz stanu populacji gatunku w Polsce (Brylińska [red.] 2000, Głowacińskiego [red.] 2001, Witkowski i in. 2009).

Stan zachowania: ocena C.

Obszar obejmuje fragment dużej rzeki nizinnej z typowymi, jednak średnio zachowanymi cechami siedliska gatunku. Znaczenie ma historyczna regulacja rzeki oraz będące jej konsekwencją procesy prowadzące do stopniowej degradacji środowiska rzeki. Stopień zachowania cech siedliska gatunku III, przy możliwości odtworzenia II.

Izolacja: ocena C.

Populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania gatunku.

ocena ogólna C

1149 Koza *Cobitis taenia* - populacja rozrodcza

Populacja: ocena C.

Gatunek rozpowszechniony, jednak występujący nielicznie na całym odcinku Wisły w granicach ostoi. Związany ze środowiskami strefy przybrzeżnej koryta rzeki i ze starorzeczami połączonymi z korytem. Brak danych pozwalających na precyzyjne określenie liczebności w obszarze. Kategoria liczebności: rzadkie. Wielkość populacji w stosunku do populacji krajowej: $2\% \geq p > 0\%$. Wielkość populacji oszacowano w oparciu o informacje na temat udziału gatunku w zespole ryb obliczonego na podstawie połowów badawczych (Wiśniewolski i in. 2001) oraz wyników połowów do celów naukowych przeprowadzonych w granicach ostoi w latach wcześniejszych (Płachocki D. – dane niepublikowane), w odniesieniu do danych literaturowych na temat ichtiofauny dolnej Wisły (Wiśniewolski i in. 2001, Kakareko i in. 2009) oraz stanu populacji gatunku w Polsce (Brylińska [red.] 2000, Głowacińskiego [red.] 2001, Witkowski i in. 2009).

Stan zachowania: ocena C.

Obszar obejmuje fragment dużej rzeki nizinnej z typowymi jednak średnio zachowanymi cechami siedliska gatunku. Znaczenie ma historyczna regulacja Wisły oraz będące jej konsekwencją procesy prowadzące do stopniowej degradacji środowisk przybrzeżnych rzeki i zaniku połączeń starorzeczy z korytem głównym rzeki. Stopień zachowania cech siedliska gatunku III, przy możliwości odtworzenia II.

Izolacja: ocena C.

Populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania gatunku.

– ocena ogólna C

5339 Różanka *Rhodeus sericeus amarus* - populacja rozrodcza

Populacja: ocena C.

Gatunek rozpowszechniony, jednak występujący nielicznie na całym odcinku Wisły w granicach ostoi. Związany ze środowiskami strefy przybrzeżnej koryta rzeki i ze starorzeczami połączonymi z korytem. Brak danych pozwalających na precyzyjne określenie liczebności w obszarze. Kategoria liczebności: rzadkie. Wielkość populacji w stosunku do populacji krajowej: $2\% \geq p > 0\%$. Wielkość populacji oszacowano w oparciu o informacje na temat udziału gatunku w zespole ryb obliczonego na podstawie połowów badawczych (Wiśniewolski i in. 2001) oraz wyników połowów do celów naukowych przeprowadzonych w granicach ostoi w latach wcześniejszych (Płachocki D. – dane niepublikowane), w odniesieniu do danych literaturowych na temat ichtiofauny dolnej Wisły (Wiśniewolski i in. 2001, Kakareko i in. 2009) oraz stanu populacji gatunku w Polsce (Brylińska [red.] 2000, Głowacińskiego [red.] 2001, Witkowski i in. 2009).

Stan zachowania: ocena C.

Obszar obejmuje fragment dużej rzeki nizinnej z typowymi, jednak średnio zachowanymi cechami siedliska gatunku. Znaczenie ma historyczna regulacja Wisły oraz będące jej konsekwencją procesy prowadzące do stopniowej degradacji środowisk przybrzeżnych rzeki i zaniku połączeń starorzeczy z korytem głównym rzeki. Stopień zachowania cech siedliska gatunku III, przy możliwości odtworzenia II.

Izolacja: ocena C.

Populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania gatunku.

ocena ogólna C

6144 Kiełb białopłetwy *Gobio albipinnatus*

Populacja: ocena D

Brak potwierdzonych danych o występowaniu gatunku w granicach ostoi. Gatunek nienotowany w połowach do celów naukowych (Płachocki D. – dane niepublikowane). Ostoja położona jest poza zasięgiem występowania gatunku (Przewodniki metodyczne GIOŚ).

1188 Kumak nizinny *Bombina bombina* - populacja rozrodcza

Populacja: ocena C.

Gatunek rozpowszechniony, jednak występujący nielicznie na terenach dna doliny Wisły. Zimowiska zlokalizowane głównie w strefie krawędziowej doliny rzecznej. Jako miejsca rozrodu wykorzystywane są starorzecza oraz pojawiające się po wylewach wiosennych astatyczne zbiorniki wodne. Szereg stanowisk rozrodczych wykorzystywanych jest rokrocznie (obserwacje kilkuletnie – Płachocki D. – dane niepublikowane). Często wykorzystywane są kompleksy starorzeczy o zróżnicowanych warunkach siedliskowych. System zbiorników wodnych dna doliny rzecznej tworzy korzystne warunki dla rozrodu kumaka. Szczególne znaczenie mogą mieć obszary gdzie siedliska rozrodcze dna doliny położone są w bezpośrednim sąsiedztwie stoków doliny wykorzystywanych jako zimowiska.

Brak precyzyjnych danych pozwalających na określenie liczebności w obszarze. Kategoria liczebności: rzadkie. Wielkość populacji w stosunku do populacji krajowej: $2\% \geq p > 0\%$. Wielkość populacji oszacowano w oparciu o przeprowadzoną inwentaryzację terenową i dane z obserwacji prowadzonych w latach wcześniejszych (Płachocki D. – dane niepublikowane).

Stan zachowania: ocena B.

Obszar obejmuje fragment dużej rzeki nizinnej z typowymi i dobrze zachowanymi cechami siedliska gatunku. Stopień zachowania cech siedliska gatunku II.

Izolacja: ocena C. Populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania gatunku,

Ocena ogólna C

1355 Wydra *Lutra lutra*

Populacja: C

Populacja związana niemal wyłącznie z fragmentami doliny rzecznej, o strefie krawędziowej graniczącej ze zwartymi kompleksami leśnymi

Brak jest danych nt. liczebności, dane w zakresie występowania gatunku są szacunkowe (stan z okresu tworzenia obszaru Natura 2000) Stan zachowania C

Izolacja C

Ocena ogólna C

1337 Bóbr *Castor fiber*

Populacja – ocena C

Populacja rozmieszczona równomiernie w granicach obszaru, niemal wyłącznie związana z siedliskami starorzeczy Wisły, sporadycznie bezpośrednio w strefie przykorytowej (skarpy brzegów)

Populacja: 25-45 par, co stanowi <1% populacji krajowej (szacunkowo stan na 2010r. wg Czech 2010) (przedział C: $2\% \geq p > 0\%$). Pomimo, że populacja stanowi ułamek procenta populacji krajowej, ostoja stanowi ważny obszar rozrodczy dla gatunku.

Zachowanie: ocena B, w tym:

stopień zachowania siedliska: II – elementy zachowane w dobrym stanie (wysoki stopień naturalności siedlisk gatunku na obszarze, korzystny reżim hydrologiczny na większości stanowisk (poza siedliskami związanymi bezpośrednio z korytem rzeki) i wysokie walory hydromorfologiczne, pomimo niekorzystnych oddziaływań wywołanych funkcjonowaniem piętrzenia na Wiśle we Włocławku; wystarczająca dostępność zasobów pokarmowych, pomimo udziału obcego gatunku w drzewostanach łągowych, klonu jesionolistnego, umiarkowany wpływ negatywnych czynników antropogenicznych, mających wpływ na bazę żerową gatunku).

Możliwość odtworzenia: nie oceniano,

Izolacja: ocena C.

Ocena ogólna B

1060 Czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*

Populacja: D

Ostoja stwarza dogodne warunki dla rozwoju tego gatunku. Dostępne są dogodne siedliska oraz rośliny żywicielskie gąsienic (szczawie). Jednocześnie niezbyt liczna populacja gatunku występuje w rozproszeniu w granicach całego obszaru. Czerwończyk nieparek jest jednym z najpospolitszych gatunków czerwończyków, stwierdzony w ponad 400 kwadratach UTM (o boku 10 km) (Buszko J., Masłowski J. 2008). Ponadto gatunek ten w ostatnich latach zajmuje również nowe siedliska, pojawiając się na terenach suchych i ruderalnych. W związku z powyższym, obecna w obszarze populacja gatunku nie ma znaczenia dla jego zachowania w kraju.

1308 Mopek *Barbastella barbastellus*

Populacja D

Obszar z wysokim prawdopodobieństwem wykorzystywany jest jako korytarz migracji mopka (w sąsiedztwie Wisły położone są zimowiska tego gatunku, w tym obszary Natura 2000 Forty w Toruniu oraz Cytadela Grudziądz), a także dogodne miejsca rozrodu (drzewa dziuplaste). Brak jednocześnie potwierdzenia stałego bytowania populacji tego gatunku w granicach obszaru. Populacja gatunku została oceniona na D, jako niemająca znaczenia dla jego zachowania w kraju.

W granicach obszaru stwierdzono występowanie następujących siedlisk przyrodniczych:

3150 – starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaea*, *Potamogeton*

Reprezentatywność: A

w granicach Ostoi występuje podtyp 3150-2 starorzecza i drobne zbiorniki wodne. Są to niewielkie zbiorniki wodne, zlokalizowane na terasie zalewowej Wisły. W zdecydowanej większości zbiorników stwierdzono występowanie dobrze wykształconych zbiorowisk roślinnych będących identyfikatorami siedliska, oraz obecność gatunków cennych (*Salvinia natans*, *Nuphar lutea*, *Nymphaea alba*). Część starorzeczy została antropogenicznie przekształcona w związku z regulacją koryta Wisły w XIX w. Jednak mimo odcięcia większości bezpośrednich połączeń z nurtem rzeki, część z nich podlega wpływowi wód powodziowych.

Powierzchnia względna – C

Ustalenia w zakresie rozpowszechnienia rozmieszczenia siedliska w obszarze oparto na danych pochodzących z wcześniejszych inwentaryzacji szczegółowych obszaru ostoi (Inwentaryzacja BULiGL 2007, Inwentaryzacja siedlisk i gatunków Natura 2000 w Lasach Państwowych 2007) oraz inwentaryzacji uzupełniającej.

Stan zachowania – A. wynika z ogólnie dobrego stanu zachowania siedliska, dużego bogactwa gatunkowego zbiorowisk będących identyfikatorami siedliska i braku zidentyfikowanych procesów mogących doprowadzić do pogorszenia stanu siedliska w najbliższym czasie.

Ocena ogólna: doskonała A

3270 Zalewane muliste brzegi rzek

Reprezentatywność C

Ze względu na charakter koryta Wisły, uregulowanej na tym odcinku, można się spodziewać wystąpienia niewielkich płatów siedliska, jedynie w warunkach bardzo niskiego stanu wody w rzece. Brak jest aktualnych danych o występowaniu siedliska w granicach obszaru. Dane w zakresie występowania siedliska wymagają weryfikacji, a informacje o powierzchni zajmowanej przez siedlisko oraz pozostałe oceny przyjęto zgodnie z szacunkami wykonanymi w trakcie ustanawiania obszaru Natura 2000. Stan zachowania: C; Powierzchnia:

C;

Ocena ogólna: C

6430 – ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*)

Reprezentatywność siedliska została oceniona jako znacząca „C”.

W granicach obszaru siedlisko wykształca się w ubogiej gatunkowo postaci, jako zbiorowisko pokrzywy i kielisznika *Urtico-Calystegietum*. Występuje najczęściej na obrzeżu kęp i smug zarośli wierzbowych, w kontakcie z polami uprawnymi i użytkami zielonymi, bez zachowania charakterystycznego pasowego układu pomiędzy rzeką a zbiorowiskami leśnymi. Przeważają także płaty zniekształcone udziałem gatunków obcych geograficznie. Zanotowano obecność kolczurki klapowanej *Echinocystis lobata* i nawłoci późnej *Solidago serotina*.

Powierzchnia względna – C

Ze względu na dynamikę roślinności rozmieszczenie płatów jak i stan ich zachowania mogą się zmieniać w czasie. Ustalenia w zakresie rozpowszechnienia i rozmieszczenia siedliska w obszarze oparto na danych pochodzących z wcześniejszych inwentaryzacji szczegółowych obszaru ostoi (Inwentaryzacja BULiGL 2007, Inwentaryzacja siedlisk i gatunków Natura 2000 w Lasach Państwowych 2007) oraz inwentaryzacji uzupełniającej.

Stan zachowania ocenione C.

W związku z obecnością silnie inwazyjnych gatunków obcych oraz brakiem metod ich trwałego usuwania perspektywy zachowania siedliska w przyszłości są niekorzystne (stopień zachowania funkcji – III) a możliwość odtworzenia trudna bądź niemożliwa.

Ocena ogólna C.

6510 – niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)

Reprezentatywność oceniono jako dobrą B.

W granicach obszaru występują kompleksy użytków zielonych, wykorzystywane jako łąki kośne i pastwiska. Zbiorowiska roślinne występujące w ich obszarze wykształciły się na siedliskach łągów wierzbowych i topolowych, na glebach wytworzonych z mad pylastych, okresowo podlegających zalewom powodziowym. W warunkach ekstensywnego użytkowania kośnego na tego typu siedliskach wykształcają się łąki wyczyńcowe

ze związku Alopecurion. Suchsze postacie tych łąk, obecne powszechnie w granicach obszaru, odpowiadają charakterystyce podzespołu wyczyńcowego łąki świeżej Arrhenatheretum elatioris alopecuretosum, wskazanego w metodyce monitoringu siedliska GIOŚ jako jeden z jego wariantów. Ze względu na specyfikę siedliska występują w nich nieliczne gatunki uznane za reprezentatywne dla typowych postaci łąki świeżej. Stosunkowo licznie natomiast występują gatunki typowe dla łąk wilgotnych ze związku Alopecurion: wyczyńnic łąkowy Alopecurus pratensis, jaskry: ostry Ranunculus acris i rozłogowy R. repens, jastrun właściwy Leucanthemum vulgare i inn. Obok bogatych gatunkowo łąk obecne są także płaty silnie przekształcone w wyniku podsiania wysokowydajnych gatunków traw (w tym życicy wielokwiatowej Lolium multiflorum). Łąki te są typową dla doliny Wisły postacią ekstensywnie użytkowanych łąk kośnych.

Powierzchnia – C.

Ustalenia w zakresie rozpowszechnienia i rozmieszczenia siedliska w obszarze oparto na danych pochodzących z wcześniejszych inwentaryzacji szczegółowych obszaru ostoi (Inwentaryzacja BULiGL 2007, Inwentaryzacja siedlisk i gatunków Natura 2000 w Lasach Państwowych 2007) oraz inwentaryzacji uzupełniającej.

Stan zachowania, ze względu na sporadyczną obecność gatunków charakterystycznych oceniono jako znaczący C.

Niskie bogactwo gatunkowe wpływa na obniżenie oceny stopnia zachowania struktury (średnio zachowana – III). Godny podkreślenia jest brak inwazyjnych gatunków we florze łąk, oraz ich użytkowanie kośne powstrzymujące wkraczanie drzew i krzewów. Poprawa stanu zachowania, głównie podniesienie bogactwa gatunkowego jest niemożliwa, ze względu na specyfikę siedliska na tym obszarze (możliwość odtworzenia – niemożliwa III).

Ocena ogólna siedliska: znacząca C.

91E0 – łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnion glutinoso-incanae, olsy źródłiskowe)*

Reprezentatywność: C

Lasy łągowe zachowały się w postaci różnej wielkości płatów, porozdzielanych terenami użytkowymi rolniczo. Siedlisko występuje w podtypach charakterystycznych dla doliny dużej rzeki nizinnej – 91E0-1 łąg wierzbowy i 91E0-2 łąg topolowy. Ocena wynika z zachowania wysokiego bogactwa gatunkowego części płatów (szczególnie występujących w granicach rezerwatów). W granicach obszaru lasy łągowe zachowały się w postaci różnej wielkości płatów, porozdzielanych terenami użytkowymi rolniczo. łągi tworzą różnej wielkości kępy i smugi wzdłuż koryta Wisły na całym obszarze. Dominują płaty łągu wierzbowego Salicetum albo-fragilis, łągi innych typów występują rzadko.

Względna powierzchnia C.

Ustalenia w zakresie rozpowszechnienia i rozmieszczenia siedliska w obszarze oparto na danych pochodzących z wcześniejszych inwentaryzacji szczegółowych obszaru ostoi (Inwentaryzacja BULiGL 2007, Inwentaryzacja siedlisk i gatunków Natura 2000 w Lasach Państwowych 2007) oraz inwentaryzacji uzupełniającej.

Stan zachowania oceniono jako C.

Wynika to przede wszystkim ze stałej obecności klonu jesionolistnego Acer negundo w większości płatów siedliska. W części z nich gatunek ten współdominuje lub dominuje w warstwie drzewostanu. Wraz z niewielkimi zasobami martwego drewna wpływa to na obniżenie ocen stopnia zachowania struktury i funkcji (niekorzystne). Ze względu na dużą ekspansywność klonu jesionolistnego, możliwość odtworzenia siedliska oceniono jako trudną lub niemożliwą (III).

Ogólna ocena C

9170 – grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)

Ocena: D

Lasy grądowe w podtypie 9170-2 grąd subkontynentalny zajmują w granicach Ostoi znikomą powierzchnię. Zachował się jedynie na niewielkich fragmentach zboczy doliny Wisły przy wschodnich granicach Ostoi. Poza rezerwatem „Las Mariański” płaty grądu znajdują się na zboczu w okolicy Strzyżawy oraz wsi Pień. Stan zachowania ich jest różny, od zubożonych inwazją gatunków obcych po dobrze zachowane.

91F0 – łągowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum)

Reprezentatywność: A

Dobrze wykształcone płaty łągu dębowo-wiązowo-jesionowego zajmują w granicach Ostoi bardzo małą powierzchnię. Występują one u podstawy stromych zboczy w okolicy Strzyżawy oraz w rezerwachach „Wielka Kępa”, „Ostrów Panieński” i „Łęgi na Ostrowiu Panieńskim”. Znacznie większą powierzchnię zajmują uprawy leśne założone na siedliskach łągów, mające obecnie charakter drągowin. Część z nich powstała w wyniku przebudowy plantacji topolowych.

Względna powierzchnia C.

Ustalenia w zakresie rozpowszechnienia rozmieszczenia siedliska w obszarze oparto na danych pochodzących z wcześniejszych inwentaryzacji szczegółowych obszaru ostoi (Inwentaryzacja BULiGL 2007, Inwentaryzacja siedlisk i gatunków Natura 2000 w Lasach Państwowych 2007) oraz inwentaryzacji uzupełniającej.

Stan zachowania: C

Ocenę stanu zachowania obniża brak martwego drewna w większości płatów siedliska, zubożony skład gatunkowy i inwazje gatunków obcych w runie drzewostanów poza rezerwatami (stopień zachowania struktury III). W przypadku zubożenia składu gatunkowego w wyniku inwazji niecierpka niemożliwe jest także polepszenie stanu zachowania siedliska (możliwość odtworzenia III).

Ocena ogólna – znacząca „C”.

9110 – dąbrowy ciepłolubne (*Quercetalia pubescenti-petraeae*)*

Ocena: D

Siedlisko zajmuje w granicach Ostoi powierzchnię nieistotną dla zachowania siedliska. Niewielkie płaty drzewostanów dębowych wykształciły się przy górnej krawędzi zboczy w okolicy Strzyżawy. Ich runo zdominowane jest przez trzcinnik piaskowy *Calamagrostis epigeios*, śmiałka pogietego *Deschampsia flexuosa* i niecierpka drobnokwiatowego *Impatiens parviflora*.

W granicach obszaru stwierdzono występowanie następujących gatunków roślin:

1477 Sasanka otwarta *Pulsatilla patens*

Ocena: D

Nie potwierdzono występowania gatunku w granicach Ostoi. Wykazanie w obecnym SDF wynika z uwzględnienia stanowisk gatunku występujących poza jego granicami. Możliwość odnalezienia gatunku w granicach obszaru jest bardzo mała, jednak nie można jej wykluczyć.

1617 Starodub łąkowy *Angelica palustris*

Ocena: D

Nie potwierdzono występowania gatunku w granicach Ostoi. Wykazanie w obecnym SDF wynika prawdopodobnie z uwzględnienia stanowisk gatunku występujących poza jego granicami. Możliwość odnalezienia gatunku w granicach obszaru jest bardzo mała, jednak nie można jej wykluczyć.

1437 Leniec bezpodkwiatkowy *Thesium ebracteatum*

Ocena: D

Nie potwierdzono występowania gatunku w granicach Ostoi. Wykazanie w obecnym SDF wynika prawdopodobnie z uwzględnienia stanowisk gatunku występujących poza jego granicami. Możliwość odnalezienia gatunku w granicach obszaru jest bardzo mała, jednak nie można jej wykluczyć.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
L	A04.01.01		i

H	J03.02.01		i
L	D01.02		i
L	A08		i
H	B02.02		i
H	A03.03		i
L	B01.01		i
L	B02.06		i
L	C01.01		i
L	B02.04		i
M	I01		b
H	J02.04.02		i
L	K02.02		i
H	A03.01		i
L	E01.03		i
L	J03.01		i
L	K01.02		i
L	D03.02		i
L	F02.03		i
M	J02.03.02		i
L	J02.05		b
M	J02.03.01		o
L	A07		i
L	J02.12.02		i
M	J03.02.03		i

Oddziaływania pozytywne

Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
L	B01.01		i

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednoczesne.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

Anonymus. 2001. Województwo Kujawsko-Pomorskie. Obszary chronione. Mapa skala 1:250000. Wyd. Ochr. Środ. Kuj.-Pom., Urząd Wojew., Bydgoszcz. Bagiński W. 2002. Dane niepublikowane (unpublished data). Browicz K., Gostyńska-Jakuszczyńska M. 1970. Populus alba L. - Topola biała, białodrzew. W: Atlas rozmieszczenia drzew i krzewów w Polsce. Poznań. 9. Browicz K., Gostyńska-Jakuszczyńska M., Kaczmarek Cz. 1971. Populus x canescens Sm. - Topola szara. W: Atlas rozmieszczenia drzew i krzewów w Polsce. Poznań. 10. Ceynowa M. 1963. Nowe i rzadsze gatunki roślin kwiatowych w obszarze dolnej Wisły. FFG. 9,2: 203-208. Ceynowa-Giełdon M. 1984. Roślinność. W: R. Galon (red.). Województwo toruńskie. Przyroda-ludność-gospodarka-osadnictwo. Toruń. Ceynowa-Giełdon M. 1971. Osobliwości florystyczne i rezerwy ziemi chełmińskiej. Przewodnik florystyczny. Wyd. pop.-nauk. TNT, Toruń. Dysarz R., Przystalski A. (red.). 2001. Raport o stanie przyrody województwa Kujawsko-Pomorskiego. Kuj.-Pom. Urząd Wojew., Wojew. Konserw. Przyr., Bydgoszcz. Fabiszak S., Kępczyński K. 1978. Zespoły roślinne z klasy Phragmitetea w dolinie Wisły na odcinku Czarnowo - Świecie. Acta Univ. N. Copernici, Biol. 22: 67-102. Głowaciński Z. (red.). 2001. Polska czerwona księga zwierząt. Kręgowce. PWRiL, Warszawa. Hantz J. 1979. Salix alba L. - Wierzba biała. W: Atlas rozmieszczenia drzew i krzewów w Polsce. Warszawa-Poznań. 28. Hantz J. 1979. Salix fragilis L. - Wierzba krucha. W: Atlas rozmieszczenia drzew i krzewów w Polsce. Warszawa-Poznań. 28. Kępczyński K., Fabiszak S. 1972. Salvinia natans (L.) All. i zespół Spirodela-Salvinietum Slavnic 1956 na terenie województwa bydgoskiego. Zesz. Nauk. UMK, Toruń. 15: 33-40. Kępczyński K., Fabiszak S. 1974. Nowe stanowiska wolffii bezkorzeniowej Wolffia arrhiza (L.) Wimm. w powiecie chełmińskim. Acta Univ. N. Copernici, Biol. 16: 95-99. Kępczyński K., Fabiszak S. 1977. Zbiorowiska roślin wodnych w dolinie Wisły na odcinku Czarnowo-Świecie. Acta Univ. N. Copernici, Biol. 20: 49-66. Kępczyński K., Wilkoń-Michalska J. 1967. Roślinność rezerwatu Ostrów Panieński koło Chełmna. Zesz. Nauk. UMK, Toruń. 17: 187-205. Kępczyński K., Wilkoń-Michalska J. 1967. Stosunki florystyczno-fitosocjologiczne rezerwatów Wielka Kępa Ostromecka i Las Mariański. Studia Soc. Scien. Torun., sec. D. 7,6: 56. Krasicka-Korczyńska E., Rutkowski L., Korczyński M. 1999. Operat ochrony flory Parku Krajobrazowego Doliny Dolnej Wisły. Do Planu Ochrony PKDDW. Leszczyński S. red. 1994. Atlas zasobów, walorów i zagrożeń środowiska geograficznego Polski. PAN IGiPZ, Warszawa. Nowicki J. 1998. Charakterystyka gatunkowa ryb zasiedlających dolinę wiślaną. (W:) J. Pająkowski (red.). Przyroda Ziemi Świeckiej. Tow. Przyj. Dolnej Wisły. Świecie. Oleksa A. - - - - - Dane niepublikowane (unpublished data). Przystalski A., Rutkowski L. 2000. Uwagi i informacje do Projektu Natura 2000. Msc. Rutkowski L. 1994. Niektóre cenne i godne ochrony jako rezerwy (pomniki przyrody, użytki ekologiczne) obiekty przyrodnicze doliny Wisły i jej otoczenia w województwie toruńskim. Wojew. Kom. Ochr. Przyr., Toruń. Mat. niepubl. Rutkowski L. 1995. Ostrów Panieński (W:) Rezerwy przyrody województwa toruńskiego. Red. M. Rejewski, P. Bielecki. Urząd Wojew., Wyd. Ochr. Środ., Wojew. Konserw. Przyr., Toruń. s. 95-99. Rutkowski L. 1996. Łęgi na Ostrowiu Panieńskim. ibid. 166-168. Rutkowski L. 1997. Dokumentacja florystyczna i fitosocjologiczna. projektowanego Chełmińsko-Nadwiślańskiego Parku Krajobrazowego. Wojew. Biuro Plan. Przestrz. Gosp. Pomocn. Torplan. Msc. Rutkowski L. 1999. Zbiorowiska roślinne występujące na terenie Parku Krajobrazowego Doliny Dolnej Wisły. W: Plan ochrony PK Dolnej Wisły. Park Krajobraz. Dolnej Wisły. Sobieralska R. 1998. Ssaki. W: J. Pająkowski (red.). Przyroda Ziemi Świeckiej. Tow. Przyj. Dolnej Wisły. Świecie. Walas J. 1967. Świat roślinny. W: Województwo bydgoskie. Toruń. Walas J. 1969. Szata roślinna Kotliny Toruńskiej. Zesz. Nauk. UMK, Toruń, Geogr. 6: 161-189. Wiśniewski W., Borzęczka I., Buras P., Szlakowski J., Woźniewski M. 2001. Ichtiofauna dolnej i środkowej Wisły - stan i zagrożenia. Rocz. Nauk. PZW, Supl. 14: 137-155. Zieliński J. 1977. Salix dasyclados Wimm. - Wierzba długokończysta. W: Atlas rozmieszczenia drzew i krzewów w Polsce. Warszawa-Poznań. 22. Zieliński J. 2002. Dane niepublikowane (unpublished data). Prace nad planem zadań ochronnych obszaru

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL03	84.93	PL02	1.29	PL04	1.13

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL02	Las Mariański	*	0.21
PL02	Łęgi na Ostrowiu Panieńskim	+	0.48
PL02	Ostrów Panieński	+	0.21
PL02	Wielka Kępa	+	0.39
PL03	Nadwiślański Park Krajobrazowy	*	58.84
PL04	Strefy Krawędziowej Kotliny Toruńskiej	*	1.13
PL03	Chełmiński Park Krajobrazowy	*	26.09

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
Adres:	Polska Dworcowa 81 85-009 Bydgoszcz
Adres e-mail:	kancelaria.bydgoszcz@rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☒ Tak	Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 10 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Solecka Dolina Wisły PLH040003 (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. poz. 814) Link: http://www.edzienniki.bydgoszcz.uw.gov.pl/WDU_C/2014/814/akt.pdf
	Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 26 października 2015 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Solecka Dolina Wisły PLH040003 (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. poz. 3276) Link: http://www.edzienniki.bydgoszcz.uw.gov.pl/WDU_C/2015/3276/akt.pdf
☐ Nie, ale jest w przygotowaniu	
☐ Nie	

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH040003

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

Tak Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)